

گزارشی از روند برگزاری اولین جایزه ملی فناوری

نکست؛ پیشتازی در

از آنجا که حوزه‌های مختلف فناوری‌های نوظهور بسیار گسترده هستند و شاخص‌های متفاوتی برای ارزیابی دارند که باعث می‌شود امکان مقایسه میان آنها وجود نداشته باشد. به همین روی قرار است هر دوره از رویداد ملی نکست به چند موضوع خاص در حوزه فناوری‌های پیشرفته اختصاص پیدا کند.

این موضوعات برای اولین جایزه ملی نکست شامل سه حوزه «فناوری‌های مبتنی بر داده، هوش مصنوعی و رباتیک»، «مخابرات، اتصال پذیری و میکروالکترونیک» و «زیست‌فناوری و زیست‌مهندسی» خواهد بود.

دکتر حق جو در خصوص نحوه انتخاب حوزه‌های فناوری برای هر رویداد سالانه خاطرنشان می‌کند: «در هر دوره سه حوزه انتخاب خواهد شد تا تمرکز بیشتری روی طرح‌ها وجود داشته باشد. انتخاب حوزه‌های موضوعی برای هر دوره در شورای سیاستگذاری جایزه ملی نکست به ریاست دکتر دهقانی فیروزآبادی و با اولویت فناوری‌های جریان‌ساز جهانی خواهد بود. علاوه بر این هر یک از این حوزه‌ها هم در دو تا سه سال بعد مجدداً حرف‌ها و فناوری‌های جدیدی برای مطرح شدن خواهند داشت. بنابراین احتمالاً هر چند سال یک‌بار شاهد تکرار فناوری‌های مهم و تحول‌آفرین خواهیم بود.»

۲۴۰ طرح از ۲۰ استان

دکتر حق جو در خصوص میزان استقبال از این رویداد در اولین دوره برگزاری به پیشران می‌گوید: «فراخوان ثبت نام برای شرکت در این رویداد در شهریور سال جاری اعلام شد که با استقبال خوبی از سوی شرکت‌ها روبه‌رو شد و ۲۴۰ ثبت نام اولیه از استان‌های مختلف کشور شامل تهران، اصفهان، البرز، خراسان رضوی، مازندران، آذربایجان شرقی، فارس، گلستان، کرمان، آذربایجان غربی، ایلام، چهارمحال و بختیاری، زنجان، خوزستان، یزد، کرمانشاه، مرکزی، همدان، یزد و هرمزگان تا پایان مهر انجام شد.»

وی می‌افزاید: «این طرح‌ها پس از بررسی در کمیته‌های علمی که به پیشنهاد دبیر ستادهای توسعه فناوری در حوزه‌های مربوطه یعنی ستاد توسعه فناوری‌های هوش مصنوعی و رباتیک، ستاد

نوآوری تصریح می‌کند: «بر اساس نتایج مطالعات، توسعه فناوری در دنیا در کشورهای توسعه یافته، ۲۰ درصد بر عهده دانشگاه‌ها، ۳۰ درصد در شرکت‌های فناوری محور (یا همان دانش بنیان) و ۵۰ درصد از مسیر تحقیق و توسعه در بنگاه‌های بزرگ محقق می‌شود؛ در حقیقت شرکت‌های بزرگ، پیشران توسعه فناوری هستند. به این دلیل ما در مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی به دنبال راهی برای همراه کردن و انگیزه بخشی به تمام این گروه‌ها بودیم که می‌توانند شرکای کلیدی ما در توسعه فناوری باشند تا با حرکت آنها اهداف کلان توسعه ملی محقق شود. پس شرکت‌ها را بر اساس توان فناوریانه و توان اقتصادی دسته‌بندی کردیم و برای هر گروه از شرکت‌ها تلاش شد تا برنامه ویژه‌ای در نظر گرفته شود.» وی می‌افزاید: «برنامه نکست که سرواژه «نوآوری کارآفرینان سرآمد توسعه» است، شرکت‌های دارای بلوغ نسبی را هدف گرفته است. شرکت‌های مخاطب این برنامه باید تاکنون سه محصول را روانه بازار کرده باشند، گردش مالی سالانه آنها بیش از پنج میلیارد تومان باشد و حالاً رویایی برای توسعه محصول جدیدی داشته باشند که دارای فناوری‌های پیشرفته و سطح بالاست.»

به گفته دکتر حق جو، سطح آمادگی فناوری طرح پیشنهادی برای مسابقه باید حداقل TRL-4 باشد یعنی به مرحله تولید نمونه آزمایشگاهی رسیده باشد، عمق فناوری بالایی داشته باشد و بازار مشخصی برای محصول نهایی آن وجود داشته باشد. شرکت‌ها البته باید پیش از این حداقل سه محصول دیگر را با سطح فناوری TRL-7 در سبد محصولات خود داشته باشند. علاوه بر این دارای ساختار سازمانی مدون و حداقل پنج نیرو در بخش تحقیق و توسعه باشند.

جایزه‌ای برای ۳ حوزه فناوریانه

جایزه ملی نکست قرار است این گروه از شرکت‌ها را وارد توسعه فناوری‌های مورد نیاز کشور کند. این شرکت‌ها الزماً دانش بنیان نیستند برخی از آنها شرکت‌هایی بودند که حتی مونتاژکننده یا واردکننده بودند و اکنون در این مرحله به سطحی از بلوغ و پختگی رسیده‌اند که زیرساخت‌ها و گردش مالی مورد نیاز برای توسعه محصولی با فناوری پیشرفته را به دست آورده‌اند و می‌خواهند در این مسیر قدم بگذارند.

عسل اخویان طهرانی

سردبیر
پیشران

دستیابی به فناوری‌های پیشرفته و نوین این روزها که به عنوان انقلاب صنعتی چهارم از آن یاد می‌شود، از ملاک‌های اصلی توسعه یافتگی به شمار می‌رود و تحولات گسترده‌ای را نه فقط در دنیای کسب و کار بلکه در حاکمیت، اقتصاد، وضعیت جوامع و حتی زندگی افراد در نظام اقتصادی جهانی به وجود آورده است. فناوری‌های جدید در حوزه‌های مختلف فرهنگی، سیاسی و اقتصادی اکنون میدان‌دار شده‌اند تا جایی که بی‌توجهی یا حتی کم‌توجهی به آنها باعث عقب ماندگی غیرقابل جبرانی در توسعه کشورها خواهد شد. همسو با این جریان جهانی، در سال‌های اخیر در کشور مانیز توجه ویژه‌ای به توسعه فناوری‌های جدید و راهبردی شده است و برنامه‌های مختلفی در راستای دستیابی به توسعه اقتصاد دانش بنیان در کشور، در حوزه‌های مختلف فناوری شکل گرفته است. «جایزه ملی فناوری نکست» برنامه جدیدی از سوی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان است که قرار است به عنوان رویدادی سالانه به تعالی و افزایش سرعت رشد زیست‌بوم نوآوری کشور با ایجاد انگیزه بیشتر و حمایت از ایده‌های نو در زمینه فناوری‌های نوظهور کمک کند. با توجه به در پیش بودن مراحل پایانی اولین دوره برگزاری این جایزه با دکتر شقایق مهرجو، رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری درباره اهداف و جزئیات برگزاری این رویداد ملی گفت‌وگو کرده‌ایم.

از آنجا که توسعه فناوری‌های نوظهور با خط‌پذیری زیادی همراه است، بدون شک برای شکل‌گیری قدم‌های اول در مسیر توسعه اقتصاد دانش بنیان نیاز به حمایت و پشتیبانی خواهد داشت. برگزاری رویدادهای ملی و بین‌المللی در این حوزه می‌تواند با ایجاد انگیزه برای شرکت‌های فعال زیست‌بوم، زمینه رشد و توسعه هرچه بیشتر محصولات با فناوری‌های پیشرفته و راهبردی را فراهم کند. رئیس مرکز توسعه فناوری‌های راهبردی معاونت علمی، فناوری در خصوص چگونگی شکل‌گیری ایده جایزه ملی نکست به جام جم می‌گوید: «امسال در دیدار عیدانه رهبری با کارگزاران نظام یکی از فرمایشات ایشان شکل‌گیری نقشه دانش بنیان شدن اقتصاد کشور بود. جایزه ملی نکست در حقیقت یکی از اقدامات شکل گرفته در جهت نیل به این دستور است.»

هدف‌گیری برای شرکت‌های با بلوغ نسبی

دکتر شقایق حق جو با اشاره به اهمیت اجزای مختلف زیست‌بوم

برنامه نکست

شرکت‌های دارای

بلوغ نسبی را

هدف گرفته

است. شرکت‌های

مخاطب این برنامه

باید تاکنون سه

محصول را روانه بازار

کرده باشند

گردش مالی سالانه

آنها بیش از پنج

میلیارد تومان

باشد و حالا رویایی

برای توسعه

محصول جدیدی

داشته باشند که

دارای فناوری‌های

پیشرفته و سطح

بالاست

